

Nr 42

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

I en den 25 mars 1966 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 103, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen följande förslag till

- 1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);
- 2) förordning angående ändrad lydelse av 2 § och 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen föreslås bestämmelser om rätt år för avdrag vid inkomsttaxeringen beträffande allmän varuskatt och arbetsgivaravgift i fall då sådan skatt eller avgift debiteras enligt uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272) samt beträffande skogsvårdsavgift, ränta som ingår i vissa annuiter och ränta på kvarstående skatt. Det föreslås att avdrag skall ske vid taxeringen året efter det då beloppen påförts oavsett om de faktiskt erlagts eller ej.

De nya bestämmelserna föreslås skola tillämpas första gången vid 1967 års taxering.

De ovannämnda *författningsförslagen* är av följande lydelse.

Förslag

till

Lag**om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)**

Härigenom förordnas, *dels* att 35 § 5 mom., 41 § och 46 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 samt punkt 6 av anvisningarna till 32 § samma lag¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges, *dels* att

¹ Senaste lydelse av 35 § 5 mom. se 1959:564, av 41 § se 1951:790, av 46 § 2 mom. se 1965:71 och av punkt 6 av anvisningarna till 32 § se 1963:682.

till anvisningarna till 18 § nämnda lag skall fogas en ny punkt, betecknad 7., av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

35 §.

5 m o m. Till intäkt som i 1 mom. avses räknas jämväl dels lotterivinst, därest densamma icke jämlikt 19 § är frikallad från beskattning, dels ock *intäkt genom restitution, avkortning eller avskrivning av sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående* folkpensionsavgift eller tilläggspensionsavgift, för vilken avdrag av den skattskyldige åtnjutits vid tidigare års taxeringar.

(Se vidare anvisningarna.)

5 m o m. Till intäkt som i 1 mom. avses räknas jämväl dels lotterivinst, därest densamma icke jämlikt 19 § är frikallad från beskattning, dels ock *belopp som motsvarar restituerad, avkortad eller avskriven* folkpensionsavgift, tilläggspensionsavgift eller sjukförsäkringsavgift i den mån beloppet påverkat storleken av avdrag enligt 46 § 2 mom., som åtnjutits vid tidigare års taxeringar.

(Se vidare anvisningarna.)

41 §.

Inkomst av — — — — — särskilt stadgas.

I andra fall än nu sagts skall intäkt anses hava åtnjutits det beskattningsår, under vilket intäkten blivit för den skattskyldige tillgänglig för lyftning, och skall utgift eller omkostnad anses belöpa på det beskattningsår, varunder utgiften betalats eller omkostnaden ägt rum.

I andra fall än nu sagts skall intäkt anses hava åtnjutits det beskattningsår, under vilket intäkten blivit för den skattskyldige tillgänglig för lyftning, och skall utgift eller omkostnad anses belöpa på det beskattningsår, varunder utgiften betalats eller omkostnaden ägt rum. *Sådan speciell skatt, avgift eller ränta, som ingår i slutlig eller tillkommande skatt enligt uppbördsförelörden, ävensom ränta å kvarstående skatt enligt samma förelörden anses dock belöpa på det beskattningsår då den slutliga eller tillkommande skatten påförts.*

46 §.

2 m o m. I hemortskommunen — — — eller uppfostran.

2) för dels sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående tilläggspensionsavgift, som under *beskattningsåret* påförts den skattskyldige, dels ock avgift för pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften under beskattningsåret erlagts för försäkring, vilken äges av den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn;

2) för dels sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående tilläggspensionsavgift, som påförts den skattskyldige under *året näst före det taxeringsår varom fråga är*, dels ock avgift för pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften under beskattningsåret erlagts för försäkring, vilken äges av den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn;

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

3) för dels sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående sjukförsäkringsavgift enligt 19 kap. 2 § lagen om allmän försäkring, som under *beskattningsåret* påförts den skattskyldige, dels ock premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäkringar av följande slag, vilka ägas av honom själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, arbetslöshetsförsäkring samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 § och som ej utgör sjukförsäkring enligt 2—4 kap. lagen om allmän försäkring; samt

3) för dels sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående sjukförsäkringsavgift enligt 19 kap. 2 § lagen om allmän försäkring, som påförts den skattskyldige under *året näst före det taxeringsår varom fråga är*, dels ock premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäkringar av följande slag, vilka ägas av honom själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, arbetslöshetsförsäkring samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 § och som ej utgör sjukförsäkring enligt 2—4 kap. lagen om allmän försäkring; samt

- 4) för belopp — — — — — varje barn.
 Har skattskyldig — — — — — eller underhållsbidraget.
 Därest skattskyldig — — — — — nämnda tid.
 Avdrag, som — — — — — under 18 år.

Anvisningar

till 18 §.

7. *Har sådan speciell skatt, avgift eller ränta, för vilken avdrag åtnjutits i förvärvskälla vid tidigare års taxering, restituerats, avkortats eller avskrivits, utgör det restituerade, avkortade eller avskrivna beloppet intäkt i den förvärvskälla där avdraget åtnjutits.*

till 32 §.

6. Värnpliktig för — — — — — skattepliktig intäkt.
 För annan — — — — — 6 § krigsavlösningsreglementet.
 Den för — — — — — deras bestridande.
 Familjebidrag, vilket — — — — — i fråga.

Vad ovan i första och fjärde styckena sägs skall äga motsvarande tillämpning i fråga om annan personal vid krigsmakten, som avlönas enligt de för värnpliktiga gällande grunder, så ock i fråga om civilförsvarspliktig, som inkallats till tjänstgöring enligt 12 § civilförsvarslagen,

Vad ovan i första och fjärde styckena sägs skall äga motsvarande tillämpning i fråga om annan personal vid krigsmakten som avlönas enligt de för värnpliktiga gällande grunder, vapenfri tjänsteplig, civilförsvarspliktig som inkallats till tjänstgöring enligt 12 § civilförsvarslagen

och annan som avlönas enligt för-
civilt försvarspliktiga gällande grunder.
Civilförsvarspenning likställs med
penningbidrag.

och annan som avlönas enligt för-
civilt försvarspliktiga gällande grunder.
Civilförsvarspenning likställs med
penningbidrag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1967. Har speciell skatt, avgift eller ränta upptagits på debetsedel å slutlig skatt enligt 1965 eller tidigare års taxering eller på sådan debetsedel å tillkommande skatt som erhållits under år 1965 eller tidigare år och erlägges skatten, avgiften eller räntan efter ingången av år 1966 må den dock avdragas vid taxeringen för det beskattningsår, då den erlagts, i den mån avdrag icke medgivits tidigare.

Förslag

till

Förordning

angående ändrad lydelse av 2 § och 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom förordnas, att 2 § och 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

Om vad — — — — — följande undantag:
till intäkt av tillfällig förvärvsverk-
samhet hänföres *slutlig eller tillkom-*
mande skatt, som restituerats, av-
kortats eller avskrivits, i den mån
avdrag därför av skattskyldig åtnju-
tits vid tidigare års taxeringar;

till intäkt av tillfällig förvärvs-
verksamhet hänföres *restituerad, av-*
kortad eller avskreven allmän kom-
munalskatt i den mån denna påver-
kat storleken av avdrag enligt 4 §
1 mom., som åtnjutits vid tidigare
års taxeringar;

vid beräkning — — — — — beräknade nettointäkten.

Har sådan — — — — — överlåtande bolaget.

4 §.

1 m o m. Från sammanlagda — — — ske för underskott, som — — —
eller lotterivinst;

slutlig skatt eller fastighetsskatt,
som här i riket påförts skattskyldig
på grund av taxering under året näst
före det taxeringsår, varom fråga är,
eller sådan här i riket påford till-
kommande skatt, varå skattskyldig
under förstnämnda år erhållit debet-
sedel, allt till den del skatten skall
erläggas till kommun eller annan

sådan i slutlig eller tillkommande
skatt ingående allmän kommunal-
skatt och, i den mån avdrag icke åt-
njutes enligt nästföljande stycke,
tillägspensionsavgift som påförts
den skattskyldige under året näst
före det taxeringsår, varom fråga är.

¹ Senaste lydelse av 2 § se 1964: 55 och av 4 § 1 mom. se 1965: 72.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

kommunal samfällighet eller avser sådan tilläggspensionsavgift, som påförts den skattskyldige under året näst före taxeringsåret och för vilken avdrag icke åtnjuts enligt nästföljande stycke.

Skattskyldig, som — — — — — kommunalskattelagen sägs.

Avdrag enligt — — — — — 6 § 3 mom.

Har sådan — — — — — i fråga.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Inledning, s. 6—7.

Gällande bestämmelser m. m., s. 7—11.

Departementspromemorians förslag, s. 12.

Remissyttrandena, s. 12—14.

Departementschefen, s. 15—19.

Utskottet

De allmänna principerna för bestämmande av rätt beskattningsår vid inkomsttaxeringen återfinnes i 41 § kommunalskattelagen. Den i nämnda lagrum angivna s. k. kontantprincipen innebär i avdragshänseende att utgift eller omkostnad anses belöpa på det beskattningsår, varunder utgiften betalats eller omkostnaden ägt rum. Denna princip gäller inte vid redovisning av inkomst av rörelse eller inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder.

I den förevarande propositionen föreslås bl. a. att sådan speciell skatt, avgift eller ränta, som ingår i slutlig eller tillkommande skatt enligt uppborädsförordningen, ävensom ränta å kvarstående skatt enligt samma förordning skall anses belöpa på det beskattningsår, då den slutliga eller tillkommande skatten påförts. Regeln skall gälla endast vid inkomstberäkning enligt kontantprincipen och berör — förutom ränta på kvarstående skatt — sådan allmän varuskatt, som jordbrukare har att erlægga, arbetsgivaravgift understigande 1 000 kr., skogsvårdsavgift och ränta, som ingår i annuiteter på avdikningslån och förskott för avlösning av frälseräntor. Den föreslagna bestämmelsen innebär ett avsteg från kontantprinci-

pen därigenom att avdrag skall kunna erhållas oberoende av om skatten, avgiften eller räntan erlagts under beskattningsåret. Avdragets storlek kommer att framgå av den debetsedel, som den skattskyldige erhåller året före taxeringsåret.

Det är framför allt reglerna om debitering och uppbörd av ifrågavarande utskylder och avgifter samt reglerna om avräkning mellan preliminär och slutlig skatt som medfört ett behov av ändrad lagstiftning angående rätt avdragsår i nämnda hänseenden. Den skattskyldige kan vid deklaratortillfället inte avgöra i vad mån utskylderna och avgifterna erlagts under beskattningsåret. Först i samband med debiteringen av slutlig skatt kan konstateras om och i vad mån den under beskattningsåret erlagda skatten täcker ifrågavarande debiterade belopp. För det fall att den skattskyldige har att erlägga kvarstående skatt eller häftar för restförd skatt skulle en strikt tillämpning av kontantprincipen medföra ytterligare svår bemästrade problem i form av beräkningar av hur stor del av kvarstående skatt eller indrivet belopp, som avser skatt eller avgifter av ovannämnda slag.

Detta har medfört att man i praktiken regelmässigt tillämpat ett avdragsförfarande för allmän varuskatt m. m., vilket ansluter sig till den i propositionen föreslagna bestämmelsen. Avdrag för allmän varuskatt görs i regel antingen med det belopp som belöper på beskattningsåret eller det belopp som debiterats under beskattningsåret, vilka alternativ för övrigt rekommenderats av riksskattenämnden i deklaratjonsupplysningar rörande jordbrukares skattskyldighet till allmän varuskatt. Även på debetsedel upptagen arbetsgivaravgift till socialförsäkringen torde dras av enligt ettdera av dessa alternativ. Skogsvårdsavgift och ränta på annuiter avdras vanligen med det belopp som debiterats under beskattningsåret. Någon kontroll av huruvida de avdragna beloppen erlagts under beskattningsåret torde knappast förekomma.

Den föreslagna bestämmelsen innebär införande av ytterligare undantag från en grundläggande princip i den svenska beskattningsrätten. Emellertid är de praktiska fördelar, som förslaget kommer att medföra för de skattskyldiga och för taxeringsmyndigheterna så betydande, att förslaget bör genomföras. Härtill kommer att det kompletterar de gällande reglerna om avdrag vid inkomsttaxeringen för kommunalskatt, sjukförsäkringsavgift och tilläggspensionsavgift. Enligt utskottets mening kan den föreslagna bestämmelsen vara av stort värde för rättssäkerheten i taxeringsprocessen.

I proposition nr 107 till årets riksdag framläggs förslag till lag om vapenfri tjänst m. m. Värnpliktig som erhållit tillstånd till sådan tjänst föreslås få benämningen vapenfri tjänstepliktig och sådan tjänstepliktig skall få samma ekonomiska förmåner som värnpliktiga i allmänhet. Propositionen har tillstyrkts av andra lagutskottet.

I anslutning till förslaget i proposition nr 107 föreslås i den förevarande propositionen en ändring av punkt 6 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen. Nämda författningsrum innehåller bestämmelser om skattefrihet för ekonomiska förmåner för värnpliktiga och civilförsvarspliktiga, vilken skattefrihet föreslås utsträckt att gälla motsvarande förmåner till vapenfria tjänstepliktiga.

Det senast berörda förslaget jämte övriga i den förevarande propositionen framlagda förslag föranleder inte något särskilt yttrande från utskottets sida.

Med det anförda tillstyrker utskottet bifall till den förevarande propositionen.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 103, antaga de vid propositionen fogade förslagen till

1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

2) förordning angående ändrad lydelse av 2 § och 4 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

Stockholm den 10 maj 1966

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Wärnberg*, Tage Johansson*, Lundström, Enarsson, Paul Jansson, Sundin, Skårman, Ottosson* och Stadling*; samt

från andra kammaren: herrar Brandt, Allard*, Kärrlander*, Engkvist, fru Nettelbrandt, herrar Andersson i Essvik, Boo*, Söderström, Öhvall och Börjesson i Falköping.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.